№ 11. Seſtdeen, 7. februari. 1909.

Latweeſchu Awiſes.

Makſà, Jelgawà ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par ½ gadu . 1 „ 20 „
par ¼ gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Iſnahk diwreiſ nedelà.

Makſà, pa paſtu peeſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par ½ gadu . 1 „ 60 „
par ¼ gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Redakzija un ekſpedizija: Jelgawà, Skrihweru eelà № 35.

88. gada-gahjums.

Sludinajumi makſà: par ſihku rakſtu rindinu 8 kap., preekſchpuſè 20 kap.

Walſts dome.

43. ſehde, 30. janwari.

Sehdi wada knaſs Wolkonſkis. — Uſ deenas kahrtibas ſtahw 9. nowembra likuma apſpreeſchana. Pee debatèm peedalds Bereſowſkis, eekſchleetu miniſtra beedris Likoſchins, Dworaninows, Petrows III. un Schingarews. — Eekſchleetu miniſtra beedrs paſino, ka 1907. gadâ eeſneegti 200,000 luhgumi par iſſtahſchanos no kopſaimneezibas. Balſojot peenem pirmo pantu tahdu, kahdu to ſaſtahdijuſi agrarkomiſija un kurſch ſkan: „Kairs mahjſaimneeks, kuram kopſaimneezibâ ir dwehſeku ſeme, war kurâ katrâ laikâ pahrwehrſt ſawu kopſemes daku par priwatihpaſchumu, waj weens pats par ſewi waj ari kopâ ar ziteem aſinsradineekeem (2 nodaka. p. p. 1. un 2.). Peeſihme: Ja gimenei, kura pahrwalda weenu ſaimneezibu, naw gimenes galwas, tad pagaſta teeſa iſſchkir, kuram no gimenes lozekleem jabuht par ſaimneeku.“

Pulkſten 1 un 15 min. paſludina pahrtraukumu. Sehdi atkal uſſahk pulkſten 2 un 30 min.

Jaapſpreeſch panti 2—5, kurôs aprahdits, kâ aprehkinat, zik leelu daku no kopſemes nahkâs dabut ſaimneekam, kurſch wehlâs atdalitees no kopſaimneezibas. Tâs ſahdſchu ſabeedribas, kuras 24 gadu laikâ naw iſdarijuſchas ſemes pahrdalijumus, teek uſſkatitas par tahdâm, kas pahrgahjuſchas uſ atſewiſchku mahju ſaimneezibu (priwatihpaſchuma ſiſtemu). Pahrejâs kopſaimneezibas, pehz agrarkomiſijas domâm, war ſadalit diwâs kategorijâs, — pirmajâ tahdas kopſaimneezibas, kuras iſdarijuſchas ſemes pahrdalijumus, pamatojotees uſ 1893. g. 3. junija likuma, un otrâ, tahdas, kuras pahrdalijuſchas ſemi pirms un pehz ſchi likuma iſdoſchanas, bet nemaſ neeewehrojot winâ noteiktas praſibas.

Schidlowſkis pabalſta garakâ runâ apſpreeſchamo pantu peenemſchanu. Peeteizâs 38 runatoji. Peenem preekſchlikumu ſlehgt runataju ſarakſtu.

Pehz daſchâm runam debates atleek uſ nahkamo ſehdi. — Peenem kâ ſteidſamu peepraſijumu tirdſneezibas miniſtrim par kalnrakuwju pahrwaldi, kura ſtrahdneekus pee norehkineem naw pabalſtijuſe. Sehdi ſlehdſ pulkſten 5 un 50 min.

* * *

Sehdi atkal atklahj pulkſt. 8 un 5 minutês. To wada Homjakows. — Pahrſpreeſch domes darbibas kahrtibu. Par pahrlabojumeem pee preekſchlikumeem balſo tikai tad, kad 10 domneeki to pabalſta; pahrlabojumus peenem ari ſtarp 2. un 3. laſijumu, bet ari tikai, ja tee nahk ne no maſak kâ 10 domneekeem waj komiſijas waj waldibas. — Dſihwas debates ſazek 95. pants, kur ir runa par domes lozekku iſſlehgſchanu tikai domes ſlepenâs ſehdês. Maklakows pabalſta komiſijas preekſchlikumu, kamehr Samiſlowſkis, Meyendorfs un Tſcheidſe praſa, lai tahdus joutajumus iſſpreeſch pee wakejâm durwim.

Puriſchkewitſchs atgahdina, ka Schm dia leeta tika iſſpreeſta aiſ ſlehgtâm durwim. „Preſes loſcha,“ winſch teiza, „ſchis Schihdu nometinaſchanas rajons domê, toreiſ bija tukſchs. (Trokſnis. Smeekli.) Un tomehr wiſa Kreewija ſinaja leetas ſihkumus. Preſe jau atronâs Schihdu rokâs.“

Preekſchſehdetajs: Luhdſu pee leetas.

Puriſchkewitſchs: Muhſu ſlepenâs ſehdes preekſch kreiſajâm frakzijâm tatſchu ir atklahtas. Kas ween muhſu ſlepenâs ſehdês noteek, to winas iſnehſâ paſaulê. Tapehz ſlepenâs ſehdês newar ſpreeſt par domneeku iſſlehgſchanu, wehl jo wairak, ka nahkotnê wisbeeſchakôs gadijumôs domneeku kungus iſſlehgs par to, ka tee zenſchâs apgahſt walſts pamatus.

Preekſchſehdetajs: Domes lozekli Puriſchkewitſch! Juhs ſew atkaujatees apwainot weſelu domes partiju, norahdidami uſ kreiſo un paregodami, kahdu puſi iſſlehgs. Tahdas runas te nepeederâs. — Pee nobalſoſchanas atmet ſlepenas ſehdes. Turpmaku apſpreeſchanu atleek. Peenem preekſchlikumu, zitu nekahdu preekſchlikumu, zitu nekahdu jautajumu nelikt uſ deenas kahrtibas, kamehr naw iſſpreeſts nowembra ukaſs.

Sehdi ſlehdſ plkſt. 10 un 45 min.; nahkamâ ſehde buhs 3. febr. plkſt. 11 preekſch puſdeenas.

* * *

Oktobriſtu partijas kongreſis atlikts uſ waſaras laiku, pehz domes ſeſijas ſlehgſchanas. Oktobriſtu wadoni druſku bihſtotees no partijas kongreſa, tadehk ka partijas panahkumi lihdſ ſchim bijuſchi koti neezigi. Partijas kongreſâ tikſchot pahrluhkota partijas programa. Peemehram, eſot nodomats iſdſehſt iſ programas eeſtahſchanos preekſch Schihdu pilnteeſibas.

* * *

Sozialdemokratu deputati walſts domê no pehdejâs ſozialdemokratu partijas konferenzes babujuſchi uſaizinajumu, atkahptees no ſaweem deputatu amateem. Bet deputati leedſâs paklauſit uſaizinajumam. Wini atbildejuſchi, ka pehdejâ konferenzê mineto uſaizinajumu nolehmuſe „bokſchewiku“ (leelineeku) partija; bet wini eſot eezelti no „menſchewiku“ puſes.

No ahrſemèm.

Zihna par ſatwerſmi un kara ſpehka ſazelſchanâs Turzijâ.

Pagahjuſchâ numurâ ſinotâ nopeetnâ ſadurſme ſtarp Turku waldibu un tautas weetneeku ſaeimu, jeb ihſtenibâ ſtarp leelweſiru Kiamilu paſchu un Jaunturku komiteju noriſinajuſees un jau iſbeiguſees ſchahdâ kahrtâ:

Leekâs, ka leelweſirs Kiamils paſchâ gribejis atſwabinatees no lihdſſchim wiswarenâs Jaunturku komitejas aiſbildnibas un negribejis wairs tahlak zeeſt ſchis komitejas blakus waldibu. Lai buhtu eemeſls, atlaiſt Jaunturku miniſtrus no amateem, winſch, kâ rahdâs, bij lizis iſpauſt wehſti, ka Jaunturku komiteja ſagatawojot ſaſwehraſtibu pret ſultanu Abdulu Hamidu. Atlaiſtee kara un marines miniſtri turpretim uſ ſtingrako pretojâs katram ſaſwehraſtibas nodomam un, kâ leekâs, tad tahds ari naw paſtahwejis, jo pehz kara un marines miniſtru atlaiſchanas no amateem atkahpſchotees ari wiſi ziti miniſtri, to ſtarpâ augſtakais garidſneeks un eekſchleetu miniſtris Hilmi paſchâ.

Par tautas weetneeku ſaeimas ſehdi 31. janwari (13. febr.), kurâ nahza apſpreeſchanâ mineto miniſtru atlaiſchana, ſino ſtarp zita ſchahdi: Sehdi neatklahj, gaidot uſ leelweſira Kiamila-paſcha eeraſchanos. Pulkſten 2½ ſehdi tomehr atklahj. Nolaſa leelweſira wehſtuli, kurâ winſch paſino, ka eewehrojot uſtraukto politiſko ſtahwokli, atbildeſchot tikai treſchdeen. Trokſnis. Dſirdami ſauzeeni: „Noſt ar winu!“ Jaunturki praſa Kiamila-paſcha eeraſchanos jau ſchodeen. Nolaſa bijuſcho kara un juhras miniſtru rakſtitus proteſtus pret mainu. Juhras oſizeeri telegrafiſki proteſtè pret jauno juhras miniſtri un iſſkaidro, ka wini eſot gatawi, iſpildit parlamenta pawehles. Diwi runatoji mehgina leelweſiru aiſſtahwet. Winus pahrtrauz. Ar leeliſku balſu wairakumu nolemj: ahtraki neaiſeet, pirms nebuhs eeradees leelweſirs, un aiſſuhta winam rakſtiſku uſaizinajumu, eeraſtees tautas weetneeku namâ. Pulkſten 4 iſſludina ſehdi par pahrtrauktu. Koridorôs noteek mihtini. Peedalâs daudſ wirſneeku. Wiſpahreja uſbudinaſchanâs. Pulkſten 5 un 40 minutês ſehdi atkal atklahj. Nolaſa 102 tautas weetneeku preekſchlikumu, iſteikt leelweſiram Kiamilam-paſcham neuſtizibu. Peenahk leelweſira wehſtule, kurâ winſch ſino, ka, ja tautas weetneeki neeewehros konſtituzijas likumus, winſch atteikſees no amata, atſtahdams wiſu atbildibu tautas weetneeku namam. Ar wiſâm pret 9 balſim nolemj: „Tautas weetneeku nams pa diwi reiſ uſaizina leelweſiru, dot atbildi uſ peepraſijumu miniſtru mainas leetâ; tâ ka winſch abas reiſes leedſees to darit un tautas weetneekus atſtahjis neſinaſchanâ par politiku, tad tautas weetneeku nams iſſaka winam neuſtizibu.“ Sewiſchka deputazija aiſwed reſoluziju ſultanam. Sehdi ſlehdſ pulkſten ½7 wakarâ. — Lai no ſultana dabutu jo ahtru atbildi, Jaunturku komiteja gahdaja beſ tam par to, ka Boſporâ peebrauza, preti ſultana pilij, 3 Turku brunu kugi, kuru komandeeri uſſtahdija leelweſiram ultimatumu, praſidami, lai atlaiſtee miniſtri tiktu eezelti atpakal amatôs, pretejâ gadijumâ wini draud bombardet ſultana pili un waldibas ſehdekli.

Pats par ſewi protams, ka ſem ſchahdeem apſtahkleem ſultanam nekas zits neatlikâs, ka padotees Jaunturku praſijumeem un atlaiſt Kiamilu paſchu, kurſch droſchi ween nebuhs eepreekſch tâ rihkojees pats uſ ſawu galwu ween, bet gan ſultanam peekrihtot. — Sultans nu par leelweſiru (miniſtru preekſchneeku) eezehlis lihdſſchinejo eekſchleetu miniſtri un agrako Makedonijas wirspahrwaldneeku Hilmi paſchu un Turzijas wehſtneeku Londonâ, Rifautu paſchu, par ahrleetu miniſtri.

Tahdâ kahrtâ tad Jaunturku komiteja eeguwuſi pilnigu uſwaru pahr likumigo waldibu.

Tafts preſidents.

No Waſchingtonas ſino, ka 28. janwari Tafts nu galigi ar 321 pret 162 balſim eewehlets par preſidentu. Preſidenta weetneeks ir Shermans. Prions dabujis 162 balſis. Tafta ſwinigâ eeſtahſchanâs amatâ notiks 19. februari.

Jauns Nil-upes dambis.

Pabeiguſchi 1902. gadâ dambja buhwi Augſch-Egiptê pee Aſuonas, zaur kuru Niles uhdens teek pazelts un appluhdina leelu ſemes gabalu, Angki kehrâs pee jauna dambja buhwes kahdas 100 werſtis lejpus Aſuanas pee Eſnè pilſehtinas Kena prowinzê. Schis dambis eſot wehl leelaks un warenaks, nekâ tas pee Aſuanas un appluhdinot leelus ſemes gabalus. Dambis zelts no akmineem un ar daudſ ſluhſchâm. Pee dambja taiſiſchanas 1907. gadâ ſtrahdajuſchi 12,000 zilweku. Pee dambja atklahſchanas 27. janwari bijis klaht pats kewins, kurſch turejis runu, aiſrahdidams, ka tagad Kena prowinze glahbta no ſauſuma un ka ſchim dambjam leela noſihme Egiptes pazelſchanas ſinâ.

Bota — Deenwidus-Afrikas Saweenoto Walſtju preſidents.

No Deenwidus-Afrikas ſino, ka Buhri un Angki weenojuſchees eezelt Botu par nahkoſcho Deenwidus-Afrikas Sabeedroto Walſtju preſidentu. Netikſchot pat pretkandidati uſſtahditi.

Perſija. Bumbu rewoluzija. No Perſijas galwas pilſehtas Teheranas ſino 1. (14.) febr. ſchahdi: Saſwehrneeki Reſchtes pilſehtâ, ſkaitâ ap 200 zilweku, pa leelakai dakai Kaukaſeeſchi, eegahja gubernatora dahrſâ, kur gubernators ar draugeem ſpehleja kartis. Saſwehrneeki meta bumbu, no kuras ſprahdſeena gubernatora lihdſi ſpehletaji tika nogalinati. Tad dumpineeki, meſdami rokas bumbas, iſpoſtija gubernatora namu, paſta, telegrafa un teeſas ehkas. Rewoluzionari eenehma ari waldibas kara ſpehla eerotſchu krahtuwi. Rewoluzionari apkolija Kreewu konſulim, ka Kreewu pawalſtneekus wini neaiſkârs. — Nemeerneeku panahkumi Reſchtâ dara uſmudinoſchu eeſpaidu uſ rewoluzionaro kuſtibu Perſijâ.

No eekſchſemèm.

Wina Keiſariſkâ Augſtiba Leelknaſs Wladimirs Aleksandrowitſchs

4. februari, pulkſten 6 wakarâ ſawâ pilî Peteburgâ nomiris.

Deewa meerâ aiſgahjuſchais Leelknaſs Wladimirs Aleksandrowitſchs, muhſu Kunga un Keiſara wezakais tehwa brahlis, dſimis 1847. gada 10. aprilî, tâ tad ſaſneedſis tepat ſawa muhſcha 62. gadu. Wina laulatâ draudſene ir Keiſariſkâ Augſtiba Leelknaſeene Marija Pawlowna, dſimuſi 2. maijâ 1854. gadâ. — Nelaika leelknaſa behrni ir: Keiſariſkâs Augſtibas Leelknaſs Kirils Wladimirowitſchs, dſimis 30. ſept. 1876. g.; Leelknaſs Boriſs Wladimirowitſchs, dſimis 12. now. 1877. g.; Leelknaſs Andrejs Wladimirowitſchs, dſ. 2. maijâ 1879. g. un Leelknaſe Helene Wladimirowna, dſ. 17. janwarî 1882. gadâ.

Nelaiķis Leelknaſs ſawâ muhſchâ iſpildijis ar preekſchſihmigu apſinibu un uſzihtibu wiſadus augſtus un augſtakus amatus gan walſts, kâ ari it ſewiſchki kara deeneſtâ un bija weens no eewehrojamakeem un energiſkakeem darbineekeem, aiſſtahwot Keiſariſkâ Nama un wiſas walſts intereſes un labklahjibu.

Lai Deews Tas Kungs meerina muhſu augſtâ Sem s Tehwa ruhktâs behdas un ſahpes, kuras Winam, Wina augſtajam namam un wiſai Wina walſtij uſbrukuſchas un dod paſcham aiſgahjejam weeglu duſu un muhſchigu meeru!

Schauſmigs nelaimes gadijums uſ Peterburgas-Warſchawas dſelſzeka.

31. janwara rihtâ uſ Warſchawas dſelſzeka 35. werſtê no Peterburgas, tâ tad netahlu no Gatſchinas, notizis breeſmigs nelaimes gadijums, kuram par upuri krituſchas 5 zilweku dſihwibas. Awiſe „Pet. Ztg.“ ſino ſchahdi: Ap pulkſten 7 paſaſcheeru wilzeens № 21 aiſtahja Peterburgu. Beeſa migla apklahja wiſu apkahrtni, tâ ka newareja redſet ne diwi ſokus uſ preekſchu. Gandrihſ katru minuti lokomotiwes waditajs dewa ſignalu ſwilpeenus. Jau paſcha rihta agrumâ uſ dſelſzeka lihnijas bija uſſahkti zeka attihriſchanas darbi un uſ wiſa gabala pee ſneega norakſchanas ſtrahdaja maſas ſtrahdneeku partijas. Wilzeens laimigi bij pagahjis gar Aleksandrowſkas ſtaziju un tuwojâs Gatſchinai, kad ar ſpehzigu gruhdeenu tas peepeſchi tika apturets. Paſaſcheeri tika noſweeſti no winu ſehdekleem. Apmehram 10—12 aſis leelâ attahlumâ aiſ wilzeena guleja breeſmigi ſaſchkaiditi 4 zilweku lihki waj pareiſak ſakot meeſas gabali, ſadragati kauli, ſaploſitas apgehrba dakas u. t. t. Wiſs zeka gabals, pa kuru lokomotiwe nelaimigos bij wilkuſe uſ preekſchu, bij apklahts ar meeſas dakâm, zilweku eekſchâm un aſinim. Uſ dambja nolejas tika atraſts wehl kahds zilweka galwas kauſs, kuru wagona riteni bij kâ greeſin nogreeſuſchi; nelaimigâ eekſchas bija aptinuſchees ap wagonu riteneem. Skats bija breeſmigs. Wehlak atrada ari peeto lihki grahwî pee dſelſzeka dambja. Ari ſchis bija ſamalts lihdſ nepaſihſchanai. Iſrahdijâs, ka Gatſchinas arteka peezi ſtrahdneeki taiſni ſchinî weetâ ſtrahdajuſchi. Tâ ka aukſtâ laika dehk winu auſis apſeetas bijuſchas un beſ tam wiſi bijuſchi pilnigi nodewuſchees ſawam darbam, tad wini nemaſ nepamanija wilzeenu tuwojamees. Kad nu wilzeens beeſo miglu paſchkirdams peepeſchi parahdijees ſtrahdneeku preekſchâ, wini pilnigi apjukuſchi un palikuſchi uſ weetas ſtahwam. Wiſpirms lokomotiwe aiſkehruſee un ſabraguſe kahdu jaunu ſtrahdneeku. Pahrejee tſchetri lehkuſchi ſahnis, tomehr par nelaimi newis uſ dambja noleju, bet uſ otrâm ſleedèm. Taiſni ſchinî azumirklî nahzis otrs wilzeens no otras puſes un wiſus tſchetrus ſtrahdneekus ſamalis ſem ſawu wagonu riteneem. Lihku dakas ſalaſitas un aiſweſtas

uſ Gatſchinu. Leelakâ daka no nelaimigeem bijuſchi gimenes tehwi.

Nemeeru kuſtibas ſtatiſtika Baltijas latweeſchu dakâ.

Kâ wiſâ Kreewijâ, tâ ari Baltijâ nemeeru kuſtiba ſahkâs jau 1905. g. ſahkumâ, kura ſawu afumu ſaſneedſa turpretim tikai oktobra widû 1905. g. Tapehz ari ſekoſchâ ſtatiſtika eeſahkas ar oktobra widu 1905. g. un beidſâs ar 31. dezembri 1908. gadâ. Schinî laikmetâ, pehz „Latwijas," nemeerneeki un teroriſti nogalinajuſchi pawiſam **393** perſonas. Schis ſkaitlis, ſadalits pehz nogalinato upuru kahrtas un amata, faſtahw no 10 muiſchneekeem, 5 garidſneekeem un 1 garidſneeka kundſes, 8 ofizeereem, 54 ſalbateem, 30 poliziſas eerehdneem, 51 ſemakas ſchkiras poliziſteem, 14 krona eerehdneem un 230 priwatperſonam. Wiswairak nogalinaſchanas kriht uſ nowembri un dezembri 1905. g. un janwari 1906. g. Ar ſodu ekſpediziju eeraſchanos un poliziſas ſtingraku uſſtahſchanos ſchis nogalinaſchanas manami ſabruhk. Dezembra beigâs 1905. g. eeſahka ſodu ekſpediziſas ſawu darbibu pee wiſpahr uſleeſmojuſchas nemeeru kuſtibas apſpeeſchanas. Eepreekſch bij Tukumâ, pee Wez-Auzes, Aiſputes un Kokneſes brunoti nemeerneeki uſbrukuſchi daſchâm kara ſpehka nodakâm, kur tad ari tihras kauſas tika iſzihnitas. Drihſ pehz tam eeſahka kara teeſas un beidſot 24. auguſtâ 1906. gadâ lauka kara teeſas ſawu darbibu. Krituſcho un noteeſato nemeerneeku un teroriſtu ſkaits augſchminetâ laikâ ir pawiſam **1919**, proti: no ſoda ekſpediziſâm nonahwetas 995, no lauka kara teeſâm 206, uſ kara teeſa ſpreeduma pamata 208 un behgot noſchauta 131 perſona kamehr ſadurſmês un pretojotees tika nonahwetas 295, newikot 17 un no priwatperſonam 6 perſonas; beſ tam paſchi nonahwejâs aiſ bailêm no ſoda 30 un aiſ dabuteem eewainojumeem un bailêm nomira 31 perſona. Tâ tad abâs puſês krituſcho un noteeſato kopſkaits ir **2312** perſonas.

Luhgums tauteeſcheem dſimtenê.

Nowo-Odeſâ, Sao-Paulo walſti, Braſilijâ.

Pehdejâ laikâ ſcheitan ir iſmanama latweeſchu emigrantu ſtipraka konzentreſchanâs. Ar walſts palihdſibu te nodibinajuſês no apmehram 63 familijâm faſtahwoſcha latweeſchu ſemkopju kolonija, kâ ari pehdejâ laikâ notikumi ir ſche raidijuſchi daudſ emigrantu, un wehl arweenu juhras wilni atſkalo pa tautas drumſlai. Kâ jau mineju, leelakâ daka ir ſemkopju familijas, kuras eepirkuſchas no waldibas ſemi uſ dſimtu. Daudſi nodarbojâs ari apkohrtejâs, kolonijai jo tuwu ſtahwoſchâs ruhpneeziſkâs eetaiſês — gan kâ amatneeki, gan ari kâ weenkahrſchi ſtrahdneeki. Par ſemkopjeem nerunajot, kuru labklahſiba ir ilgaka laika jautajums, amatneeki pelna apmeerinoſchi labi. Weenkahrſcha darba ſtrahdneeku pahrprodukzija ſalihdſinot ar ruhpneeziſkeem uſnehmumeem ir ſtipri iſmanama. Buhdama jo tahli projam no tehwijas un, negribedami palikt laika garam eepakal, eſam ari ſahkuſchi modinat beedroſchanâs ideju, lai ar kopoteem ſpehkeem zihnitos par ſawas garigâs apſinas iſkopſchanu. Jau nodibinajâm wiſpahrigu iſglihtibas beedribu pehz paraugeem, kahdi pehdejâ laikâ jo ſtipri iſplatijuſchees dſimtenê. Nebuhdami nekahdôs apſkauſchamôs apſtahkkôs materialâ ſinâ ar ſcho greeſchamees pee tauteeſcheem, beedreem, laikraſtu redakzijam grahmatu tirgotajeem un pee wiſeem, kam ſelta ſirds un kas juht lihdſi dſimtenes brahkeem, luhgdami ſuhtit preekſch Beedribas eerihkojamâ beſmakſas laſamâ galda literaturu kâ ſweizinajumu iſ dſimtenes: waj nu pa eksemplaram laikraſtu, ſchurnala, grahmatas. Buhſim par wiſu pateizigi. Adreſe: „Brazil, Nova Odessa, Lin. Paulista Estabo. Ide Sao Paulo. Latw. Iſgl. Beedribai."

Augſtzeenibâ:

J. Klawa, beedribas ſekretars.

P. S. Zitas laikraſtu redakzijas top luhgtas it laipni ari uſnemt ſchîs rindinas.

Latweeſchu muſejs,

kurſch ſchobrihd atrodâs Rigas Latweeſchu Beedribas, ſchim nolukam pahrak nepeeteekoſchâs, neehrtâs telpâs, ſahkot ar ſawu atwehrſchanas deenu (5. okt. 1905. gadâ) uſrahda, pehz muſeja pahrſina M. Silina kunga paſneegta pahrſkata, ſakoſchus ſkaitus apmekejuma ſinâ:

1905.	no	5.	okt.	lihdſ	31.	bez.	294	perſ. jeb	98	m.
1906.	no	1.	janw.	lihdſ	31.	bez.	2256	„ „	188	„
1907.	„	1.	„	„	31.	„	1472	„ „	122	„
1908.	„	1.	„	„	31.	„	1702	„ „	142	„
						Kopâ	5726	perſ. jeb	146	m.

Eenahzis tai paſchâ laikâ eeejas makſas:

1905.	g.	43 rbl.	75	kap.
1906.	„	269 „	20	„
1907.	„	178 „	55	„
1908.	„	205 „	10	„
	Kopâ	696 rbl.	60	kap.

Degwihna patehrinſch Kreewijâ.

Pagahjuſcha 1908. gada pirmôs 11 mehneſchôs, t. i. no 1. janwara lihdſ 1. dezembrim, kâ „Gol. Moſkwi" ſino, pahrdots wiſâ Kreewijâ 77,665,191 webrs degwihna, kas ir 970,862 webri maſak nekâ gadu eepreekſch tai paſchâ laikâ. Krona monopola pahrdotawas pagahjuſcha gada pirmôs 11 mehneſchôs eenehmuſchas pawiſam 635,734,539 rbl., kas ir 2,783,334 r. maſak nekâ 11 pirmôs mehneſchôs eepreekſchejâ 1907. gadâ.

Tâ tad nepilna weena gada laikâ konſtantejama Kreewijâ degwihna patehrina maſinaſchanâs deeſgan eewehrojamâ mehrâ. Schî wiſai eepreezinoſchâ parahdiba ſtahw beſ ſchaubam ſakarâ ar rewoluzionaro juku aprimſchanos. Toreiſ, kad, tâ ſakot, wiſi welni bija palaiſti walâ, ari alkohola demons ſwineja ſawas leelakas uſwaras, jo dſerts jau tika wiſâs malâs tihri uſ nebehdu. — Joprojam ari gan pehdejôs gadôs eeſahkuſees ſchirgtaka cahtibas kuſtiba, kura ſawukahrt buhs ſchaî ſinâ darijuſi ſawu labwehligu eeſpaidu.

Koleera atkal atdſihwinajâs.

24 ſtundu laikâ (no 1. uſ 2. febr.) galwas pilſehtâ ar koleeru ſaſlima 26 un nomira 5 perſonas. — No Jaroſlawas ſino, ka tur ſchinîs deenâs kahda no Ribinſkas atbraukuſi ſeeweete ſaſlimuſi un nomiruſi ar koleeru. — Ribinſkâ, 31. janw. Sche wairakas perſonas ſaſlimuſchas ar koleerai lihdſigu ſehrgu; 6 ſaſlimſchanas gadijumôs konſtateta Aſijas kolera.

Beſ tam pehdejâ laikâ no walſts malu malâm nahk ſinas, kuras leezina, ka wairakâs leelakâs pilſehtâs Kreewijas deenwidôs, auſtrumôs un widdeenâ ſahzis bihſtamâ mehrâ ploſitees plaukumu tihfs.

Seeweetes paſta-telegrafa

deeneſtâ uſ preekſchu peelaidis tikai tahdas, kuras beiguſchas kurſu kahdâ widejâ mahzibas eeſtahdê. Paſta-telegrafa wirswaldes preekſchneeks iſdotâ zirkularâ tahlak paſkaidro, ka ſeeweete dodamâs laulibâ tikai tad war turpmak palikt paſta-telegrafa deeneſtâ, kad winas wihrs ari turpat deen, zitadi winai jaatſtahj deeneſts.

Eewehrojama runa.

Ahrleetu miniſtra Iſwolſka un walſts domes preſidenta Homjakowa laulato draudſenu patwehrumâ ſtahwoſchâ beedriba preekſch pabalſta ſneegſchanas Meſinas ſemes trihzes gadijumâ nelaimê krituſcheem farihkoja pagahjuſchâ ſwehtdeenâ eewehrojamu preekſchlaſijumu, kuru tureja paſihſtamais politikis un publiziſts Grabowſkis. — Runatajs ſawâ preekſchlaſijumâ uſ ſtingraku noſodija tâ ſaukto Slahweem draudſigo (ſlawoſilo) politiku, kuru peekopjot daudſâs wairak waj maſak noteizoſchâs Kreewu aprindâs. Winſch praſija, lai Kreewija uſturot wisdraudſigako ſatikſmi ar Wahziju un Auſtro-Ungariju un noſodija ar lihdſigu ſtingribu wiſu to neprahtigo rihdiſchanu un muſinaſchanu pret Wahzeeſcheem.

Par jauno zeku miniſtri Ruchlowu

Kreewu laikraſtôs laſamas ſchahdas ſinas, atteezotees uſ wina dſihwes gahjumu: S. W. Ruchlows pehz uniwerſitates kurſa pabeigſchanas Peterburgâ eeſahka ſawu deeneſtu zeetumu wirswaldê un tad pahrgahja uſ walſts kanzleju, kur uſdeeneja lihdſ walſts ſekretaram, un proti walſts ſaimneezibas departamentâ. 1903. gadâ ſlepenpadomneeku Ruchlowu eezehla par palihgu pee tirdſneezibas kugneezibas un oſtu wirſpahrſina un kad 1905. gadâ nodibinaja tirdſneezibas miniſtriju, winſch kluwa par walſts padomes lozekli. Jaunajam miniſtrim 55 gadi. — Daſchas awiſes atrod, ka jaunais miniſtris lihdſ ſchim wiswairak nodarbojees kanzlejâs, bet teeſcho dſihwi maſ paſihſtot; zitas uſſwer pee wina kâ labumu, ka winſch naw inſcheneeris. Atkal zitas norahda uſ to, ka winſch ſawâ laikâ tizis paſihſtams kâ grahfa Wittes politikas pretneeks. — Turpmakee darbi, ſchkeet, wislabak rahdîs, zik laimiga bijuſi wina iſwehle par zeku miniſtri, kurſch amats ſewiſchki milſigajâ Kreewijâ tik gruhts un atbildibas pilns.

Meeſas ſods nepeenugufcheem.

Walſts dome ſaſinâ ar miniſtriju bij nolehmuſe atzelt paſtahwoſchos meeſas ſodus preekſch nepeeaugufcheem. Bet walſts padome ſchim projektam nepeekrita. Eezehla weenoſchanâs komiſiju iſ abu likumdeweju eeſtahſchu preekſchſtahwjeem; bet weenoſchanâs netika panahkta. Tadehl projekts ſawâ zaur walſts padomi pahrgroſitâ weidâ tagad teek atpakaļkuhtits uſ walſts domi, lai ta to pahrſpreeſtu otru reiſi.

Peterburga. Kungs un Keiſars, peenembams deputaziju no Wolinijas gubernas, teiza ſekoſchos wahrdus: „Pateizos Jums, kungi, un ari Jums, brahki, par Juhſu padewibu un mihleſtibu Kreewijai, Man un Muhſu Gimenei. Pateizos Jums ari wehl par Juhſu juhtam un zentibu, par neſchkobamu padewibu pareiſtizibai. Tizeet, ka ar tahdâm juhtam ſtiprinaſees, ſpehzinaſees un pazelſees muhſu dahrgâ Kreewija un Kreewu dſihwes ſawiknojumi drihſ aprims. Ar mums ir Deews." Pehz tam wina Majeſtate ar Troņamantineeku, deputazijai urrah ſauzot, eegahja atpakaļ eeſchejâs telpâs.

— Somijas ſaeimas atklahſchana. Wina Majeſtate Kungs un Keiſars pawehlejis generalim Bekmanim 3./16. februarî atklaht Somijas kahrtejo ſeimu.

Kaukaſijas garigâs waldes ſchehlojâs, ka abchaſi bareem pahrejot no pareiſtizibas muhamedaniſmâ. Pehz ſinoda damâm, kur ari ſcho leetu pahrſpreeda, Wiſaugſtakais ukaſs no 1905. g. 17. aprika paredſ tikai atgreeſchanos wezajâ tizibâ, bet nebuht atkriſchanu. No ſcha ſtahwokļa pilnigi peelaiſchama atgreeſchanâs muhamedaniſmâ Wolgas tſchuwaſcheem, tſcheremiſeem, mordwineem un t. t., bet ſodit wajagot abchaſeeſchu atkriſchanu, jo winu ſentſchi neeſot bijuſchi muhamedani, bet kriſtigi kaudis. Nolemts garidſneeku deputateem norahdit ſchaî ſinâ domê rihkotees un ari tizibas leetu komiſijai iſſtaidrot ukaſa pareiſu iſtulkoſchanu.

Widſeme.

No Rigas. Weetejâs fabrikas ſtrahdajuſchas pagahjuſchâ gadâ, kâ ſche jau par weenu otru aiſrahdits, ar deeſgan eewehrojamu pelnu, bet daſcham bijuſchi ari ſaudejumi. Tâ Ungern-Sternberga tuhku fabrika ſaudejuſe 57,431 rbl. un Trampedacha un beebra kimiſkâ fabrika pelnijuſe tikai 4821 rbl. Turpretim pelnijuſchas: Franzuſchu akzionaru beebribas „Sellier un Bellot" piſtonu un patronu fabrika 10,681 kronu un iſmakſâ 12% diwidendês; Otto Erbes wihku un barba rihku fabrika pelnijuſe 108,334 rbl. un iſmakſâ 6% diwidendes; Kreewu wiſpahreja elektrizitates fabrika, kuras nodaļa Rigâ, pelnijuſe 511,470 rbl. un iſmakſâ 4% diwidendes. Ilguzeema alus daritawas pelna ir 18,984 rbl. un diwidendi 12%. L.

— Laupiſchana. 28. janwarî ap pulkſt. ½3 deenâ diwi kaundari eegahjuſchi Buroka kolonialpretſchu tirgotawâ pee Bihrincem un praſijuſchi tabaku, paſneegdami 5-rbl. ſelta gabalu iſmainiſchanai. Kad Buroks iſnehmis ſawu maku ar 75 rbl. un gribejis iſmainit paſneegto naudu, weens no teem iſrahwis tam maku, bet otrs draudejis ar rewolweri. Ari Buroks iſrahwis ſawu rewolweri, het to kaundari iſſituſchi winam no rokas. Pehz ilgakas zihnas peeſteiguſchees wehl diwi kaundaru beebri, no kureem weens pat iſſchahwis, atſwabinajuſchi abus pirmejos un aiſbehguſchi. Schahweens nekehris neweenu.

n.

— Rigas Latweeſchu interim-teatris. Treſchdeen, 28. janwarî iſrahdija diwas, no jauna eeſtudetas lugas. Pirmâ bija Karla Strahla dramatiſkâ ſkize „Sahpju teika", otrâ — Leo Lenza triks zehleenu drama „Salna pawaſarî", Pludona tulkojumâ.

Karlis Strahls wehl deeſgan jauns rakſtneeks. Lai gan ſen ir wina maſaki darbini parahdijuſchees laikraſtôs un ſchurnalês, bet tas wehl neko daudſ nenoſihmê, no tam wehl neko newar ſpreeſt par wina rakſtneeka ſpehjam. Tagad nu mehs dabujâm redſet wina pirmo dramatiſko darbu — „Sahpju teiku". Maſinſch ihſs ſajuhſmu gabalinſch, no kura ſkatitaji newar tikt aiſrauti. K. Strahls, ſimboliſedams dramas eeſchejo ſaturu, ir par daudſ kehrees pee realâm leetam. Ludſina iſnahk tik ſauſa, tik weenaldſiga, beſ kahdas pſicholoģijas. Akteeri nedabû nemaſ eedſiſinatees ſawâs lomâs. Zaur to tad ari kopſpehles eeſpaids paleek auksts. Lomas bija labi eedalitas. Saugaiti iehloja — T. Waldſchmits, mahti — Amalija Menzel, Mirdſu — Amalija Paure.

Otra luga, „Salna pawaſarî", bija daudſ peewilzigaka. Saturs ihſumâ ſchahds: Dr. Franzis Niemans ſlepeni mihlejâs ar Eriku (kareiwju familijas meita) un pehz ſawu inſtinkto kaiſlibu apmeerinas grib to atſtaht. Erikas brahlis zaur anonimâm wehſtulêm dabû Niemana un Erikas noſlehpumu iſſinat. Niemans baididamees no neſlawas zelſchanas un no ſadurſmes ar Erikas brahli — ofizeeri, ar leelu weiklibu iſſkaidro Erikas brahlim, ka winſch ar meeru Eriku prezet un jau rihtâ ees pee winas wezakeem iſluhgtees Erikas roku. Erika tomehr, nomanidama Niemana nekreetno aprehkinu, zel wiſus noſlehpumainos ſakarus gaiſmâ. Gals iſnahk koti tragiſks: Erika noſlihzinajâs un ſtarp Niemani un Erikas brahli — diwkauja. —

Schî luga ilgi ſaiſtis ſkatitajus, jo wina ir weena no tâm, kuras aiſker muhſu jaunâs paaudſes ſawſtarpejus mihleſtibas ſakarus. Wina rahda, kahdâ poſtâ eegrumſch neapmeerinatas wihreeſcha kaiſlibas winu paſchu un ari zitus. Zik dſihwê ir daudſ tragiſma, zeeſchanu un ſahpju, ja ſtarp diweem mihlejoſchamees, weens ir uſtizigs un otrs — gribedams tikai ſawas meeſas kahribas apmeerinat, ſaka, ka ari winſch (wina) mihl. Kâ wehtrâ meſchs waid un loka ſawus ſarus, glahbina mekledams, tâ ſchahdu diwu dwehſeles ir iſmiſuma, ſkumju pilnas un beigâs, ja naw nekur glahbina, rauga zaur paſchnahwibu meeru atraſt iſmozitai, no dſihwes wehtrâm ſaplosîtai ſirdij. Jaunibas ſapni aprakti, pirmâ mihleſtiba kapâ un pakapalizejeem — tumſchas dſihwes rudena deenas, kâ pa miglu, kâ pa purwu. —

Akteeri bija koti labi eeſtudejuſchi ſawas lomas. Wiſâ kopſpehlê bija tahda harmonija, ka labakas newareja wehletees. Apmeklets bija wideji — laikam aukſtâ laika dehl. J. L.

— Par uſbrukumu generalmajoram Koſchekewam wehl eſot ſaklauſchinats, ka kaundari bijuſchi 8 jauni zilweki. Pirms uſbrukuma wini ſtaigajuſchi pa Aleksandra bulwari gar katedrali, no kureem wehlak 6 aiſgahjuſchi. Pahrejee diwi palikuſchi turpat un, kad ceraudſijuſchi brauzam generalmajoru, weens no teem noſudis, bet jaunakais peegahjis pee kamanâm un iſdarijis uſbrukumu. Kaundara perſoniba eſot jau ſwehtdeen pilnigi iſſinata un pirmdeen to uſſihmeja ari wina paſcha tehws. Winſch eſot 18 gadus wecs realſkolneeks. No pahrejeem ſeptineem neweens neeſot uſſihmets, lai gan daudſi aiſdomigi eſot apzeetinati. Apzeetinato leelakâ daka eſot wehlak atſwabinati. Sewiſchki daudſ dſihwokļu kratiſchanas eſot iſdaritas ahrpilſehtas dakâ. Laudis pat rund, ka kaundarim bijuſchas tâ ſauktâs kalna kurpes kahjâs, lai ahtraki waretu behgt. Leeta nodota ſwarigu leetu iſmekleſchanas teeſneſim un tas jau nopratinajis to ſuhrmani, kas wedis kaundari un to apgabalteeſas kurjeru, kas pirmais dſinees tam pakaļ un kuram tas eſot reiſi ſchahwis.

Iſraiditi nometinaſchanai un iſſuhtiti 25. janwarî pa etapi uſ Krafnojarſku, Jenifejas gubernâ, Leelwardes Ernſts Oſolinſch (27 g. w.), Sehjas pagaſta Julijus Timermanis (20 g. w.) un Sigulbas pagaſta Jahnis Kuſchkis (18 g. w.) par peederibu pee ſlepenas ſabeedribas.

Palzmares muiſchas ihpaſchneekam atkauts beſ jau paſtahwoſchâ gada tirga 26. julijâ noturet wehl diwus gada tirgus, t. i. 2. martâ un 1. nowembrî, kâ ari katru zeturtdeen pa nedekas tirgam. L.

No Alukſnes. Sche jau gadus 10 paſtahw bahmu beedriba, kura tika dibinata uſ Alukſnes baroneſes Vietinghoff eerosinajumu. Beedribas noluhks ir, pabalſtit draudſes truhkuma zeetejus un wiſeem kaut kahdejadi no liktena peemekleteem ſneegt palihdſigu roku. Tâ preekſch 4—5 gadeem, kad ſchis apgabals bij no neraſchas peemeklets, beedriba maſturigo pabalſtam iſtehreja wiſu ſawu kapitalu no apmehram 2000 rubkeem. Sahkot no 1908. gada beedriba atkal ſahkuſi roſigaki kertees pee darba. Tâ dezembrî farihkotais baſars ar loteriju dewa ap 800 rubļu ſkaidra atlikuma, zaur ko beedribai par jaunu raduſchees lihdſelli mehrķa iſpildiſchanai. Wiſas ſchâs beedribas dwehſele un galwenâ rihkotaja ir jau minetâ baroneſe, kura ne weenreiſ ween doſchu liktena pabehrnu nehmuſi ſawâ aiſſardſibâ un pajumtê. —us.

No Mengeles. Mengeles weetneeku ſapulze 20. janwarî greeſa wehribu uſ kahdu labwehligu likumu, kurſch atteezas uſ muhſu lauku ſkolâm un kurſch atrodas likumu krahjuma 10. ſehjumâ, meſcha uſtawa 253. punktâ, un 1906. g. ar Wiſaugſtako ukaſu iſplatits ari uſ Baltijas gubernam. Pehz

minetà likuma, lauku ſkolas no krona meſcheem war dabut par brihwu kokus: augoſchus preekſch buhwmateriala un nokaltuſchus un apſkahbetus preekſch apkurinaſchanas. Uſ ſcha likuma pamata weetneeku ſapulze eeſneedſa luhgumu par malkas iſdoſchanu no krona meſcheem preekſch weetejàm ſkolàm, kà ari buhwmateriala iſdoſchanu preekſch jaunzekamàs pareiſtizigo ſkolas. „Ltw."

No Walmeeras. Weetejà beedribà ſeſtdeen, 7. februarî, weeſoſees brihwmohkſlineeks Juris Jurjans, ſarihkodams konzertu, pee kura peedaliſees Martinſona jkdſe ar wairak Latweeſchu dſeeſmam, to ſtarpà 2 behrnu dſeeſmam no Wihtala, kuras neſen iſnahkuſchas. Beſ tam wehl konzertà nem dalibu Kreewinſch, kurſch beſ pawadijumeem iſpildis wehl daſchus ſolo-gabalus uſ klaweerèm. Programa daudſpuſiga. Juris Jurjans pats uſſtahjees kà ſoliſts uſ waldhorna. Wina iſpildijumi tikai daſcheem wehl buhs atminà, jo apmehram 20 gadi pagahjuſchi, kamehr Jurjans Walmeerà konz rtejis. Waldhorna preekſchneſumi koti reti ſaſtopami konzertôs, tadehk daram Walmeereeſchus uſmanigus, iſleetot ſcho iſdewibu un apmeklet konzertu. Konzerts ſahkſees pulkſten 8 wakarà. Biketes eepreekſch dabujamas Skraſtina grahmatu weikalà. Zenas paraſtàs. („L.")

Kurſeme.

No Kurſemes. Atwakinajumu uſ ahrſemèm dabujuſchi: Bauſkas aprinka marſchals grafs fon der Pahlens uſ 3 mehneſcheem un Jaun-Auzes mahzitajs Arturs fon Bahders uſ 2 mehneſcheem.

No Jelgawas apkahrtnes. Jelgawà eebraukuſchos lauzineekus dſird ſchehlojamees par lopu baribas truhkumu, kurſch jau tagad wairakeem ſaimneekeem un rentneekeem eſot ſahpigi ſajuhtams. Ar ſeenu un ahbolinu knapinotees uſ to pehdejo. Daudſi ſemturi lopus ſahkot barot ar purwu grihſli un ahbolina kauleem un tikai pa biſchkim peejauzot klaht ſeenu un ſalmus. Tapat ari uhdens truhkums daſchôs apgabalôs jo ſtipri ſajuhtams. Jelgawà ſeena un ahbolina zenas ir zehluſchàs un jagaida, ka wehl zelſees. Par ſeenu makſà 5—6 rubki birkawà, par ahbolinu 5—6½ rubk. un wairak. Ari ſalmi naw pirkami ſem 2½—3 rubk. birkawà. Nemot wiſu to wehrà, lauzineeku iſredſes uſ nahkamo pawaſaru ir deeſgan behdigas. —s—

Leepaja. Kà kara noſlehpumus glabà, par to paſtahſta „Weſtn. Libawi". Weetejà zeetokſchna ſituazijas plahns, kurſch te teekot glabats ſtingrà ſlepenibà, preekſch angleem neeſot nekahds noſlehpums, jo Londonà kaut kurà grahmatu pahrdotawà par neeka naudu warot dabut pirkt koti pilnigas Leepajas zeetokſchna kartes, pee tam daudſ jaunaka iſdewuma, nekà Kreewijas kartes.
Kreewijas kartes.

— Behdigs familijas liktenis. Swehtdeen uſ Bahrenbuſcha kapeem noriſinajàs druhma aina: weeni paſchi wezaki reiſè apbedija ſawus 4 behrninus. Nebeku agrak ſcho paſchu zeku aiſgahja peektais. Wiſi miruſchi ar ſcharlaku. „Dſ."

No Kaſdangas. Apzeetinatais ahrſts Benjaminſch, pirms ſawas aiſeeſchanas uſ Kalſnawu, Widſemè, bija par ahrſtu Kaſdangà, kur winſch iſpildija Dr Wehſchneeka weetu, kurſch toreiſ pa kara laiku tika aiſſaukts uſ Mandſchuriju. Benjaminſch eepihts ſchejeenes nemeeru kuſtibà 1905 gadà un atrodàs tagad Leepajas zeetumà.

No Ruzawas. Weetejà Schihda Weinberga materialpretſchu pahrdotawà eeradàs daſchi nepaſihſtami ſaldatu drehbès gehrbuſchees wihreeſchi un nolaupija daſchadas prezes 143 r. kopwehrtibà, pehz kam wini aiſgahja uſ Leepajas puſi. Eeſahkta iſmekleſchana. „R. A."

No Jaunjelgawas aprinka. Jſmekleſchana. 23. janwari eeradàs no Jelgawas Jehkabmeeſtà ſwarigu leetu iſmekleſchanas teeſneſis un nopratinoja daſchus uſ tureeni iſſinotus Ekengrahwes un Sezes pagaſta lozekkus, ſkaità ap 60 perſonas. Jſmekleſchana atteezàs uſ 1905. gadà, minetôs pagaſtôs nodaritàm nekahrtibàm. Sagaidama wairaku nodoſchana teeſai. — 23. janwara wakarà Ekengrahwes pagaſta Deemantu mahju ſaimneekam Galwinam nodega rija ar peedarbu un maſchinas ſchkuhni. Lihdſ ar ehkam ſadega daſchas maſchinas un lopbariba. Uguns zehlonis neiſprotams. Ehkas apdroſchinatas par 150 rbl., mantas ne. Mahju ihpaſchneekam ſaudejumi uſ 800 rbl. — Regiſtreta Ekengrahwes Bibliotekas Beedriba. „L."

No Jehkabmeeſta rakſta „L.": Jau kopſch wairak gadeem Jehkabmeeſtà darbojàs ſlawenais puhſchkotajs, ſchihds Ekels. Pat no tahleenes kaudis brauz uſ Jehkabmeeſtu pehz padoma. Ja kahdai neweizàs ar prezibas leetu, ari ta, ar rubuli kabatà kluſinam brauz uſ Jehkabmeeſtu pee ſchihda padomu praſit. Tà tad tumſibas pee mums wehl deeſgan!

No Jelgawas.

Jelgawas Skolu un Jſglihtibas Beedribas preekſchlaſijumu wakars 4. februarî bija mehreni apmeklets. Dr. Dſintera kgs runaja par tuhſku, iſſkaidrodams, ka tautas domas maldigas taî ſinà, ka kaudis eeſkatot tuhſku, kà ſlimibu paſchu par ſewi. Tuhſka eſot tik parahdiba, ka ſaſlimuſchi waj nu ſirds, plauſchas, neeres, waj ari wiſi ſchee minetee organi. Zehloni meeſu uſtuhkſchanai meklejami eekſch tam, ka uhdens, kas iſtaiſot no zilweka kermena 60 prozentu, newarot mineto ſaſlimuſcho organu dehk turpinat ſawu gaitu par dabigo zeku un ſpeeſchotees tadehk meeſas audumôs. Ari tàs domas eſot maldigas, ka tuhſku pa leelakai dakai newarot dſeedet. Ahrſta ſwarigakais uſdewums eſot iſpehtit, kurſch no zilweka organeem dewis pirmo eemeſlu uhdena nepareiſai gaitai. Preekſchlaſijuma noluhks bija, iſgaiſinat nepareiſos eeſkatus par tuhſku.

Wirsſkolotajs, Preedes kgs laſija: Sodi un balwas audſinaſchanà. Referents norahdija uſ nepareiſibàm, kahdas nodarot ta wezaki, kà ari barbari ſkolotaji ar ſodeem un balwàm audſinaſchanà. Sobojàs par Birkenruhes wahzu gimnaſijas ſkolotaju kolegiju, ka ta nolehmuſe wajadſibas gadijumôs leetot pee ſaweem audſekneem ari meeſas ſodus. Jſteizis beidſot gala ſpreedumu ka idealeem ſkolotajeem jaatmetot wiſi ſodi, wiſi ſmahdejumi, wiſas uſſlawas, wiſas labàs un ſliktàs balles; jo wajagot tik behrnu ſirdis zaur intereſanteem preekſchneſumeem eedehſtit preeku uſ labu darboſchanos, neraugotees uſ uſſlawu waj pelſchanu. Bet tà ka nu tahdu idealu ſkolotaju truhkſtot (laikam P kgs buhs weenigais wiſà paſaulè) tad referents it ſchehligi atwehl ari wehl tahdeem ſkolotajeem darbotees, kas newarot iſtikt beſ ſodeem un balwàm. Noluhku, ko zaur preekſchlaſijumu referents gribejis, tas nemineja, un neſinu waj kahds no klauſitajeem to ari wareja iſſinat. Paſihſtamu, weetejo ſkolotaju nemaniju ſtarp klauſitajeem, kà dſird, tad tee baidijuſchees ſtahtees leelà idealiſta P. kga ſoda krehſla preekſchà. Sinotajs.

Apdſehſts ugunsgrehks. Pirmdeen 2. februarî ap pulkſten 9 wakarà Upes eelà, otrà pilſehtas pirmmahzibas ſkolas gruntsgabalà bija iſzehlees ugunsgrehks, kur ſehtà aiſ neſinameem eemeſleem bija aiſdedſees malkas ſtallis. Drihſumà atſteidſoſchee ugunsdſehſeji uguni ar kahdu rokas ſchluhteni ahtrumà apdſehſa un wiſas tahlakas breeſmas nowehrſa. Malka un ſtallis nebijuſchi apdroſchinati; bet ſkahdes notizis par apmehram 50 rubkeem. —i—

Apzeetinats rewoluzionars. Pehdejàs deenàs notikuſchas atkal wairakas dſihwokku kratiſchanas, pee kam aiſdomas krituſchas uſ kahdu rewoluzionaru, kas, kà dſirdams, eſot peedalijees 1905 gadu nemeeru kuſtibà un kas tizis apzeetinats. Wina dſihwokli iſkratot, tur atraſtas aiſleegta literatura un ari daſchi aiſleegti eerotſchi.

Pilſehtas tirgus laukumi. Kà ſinams, ſchejeenes pilſehtà atrodàs wairaki tirgus laukumi, kas iſdalàs pa wairak pilſehtas nomalèm. Pats galwenais tirgus laukums waj tà ſauktais pahrtikas pretſchu tirgus, atrodàs pilſehtas zentrà un to eerobeſcho Akziſes, Eſera, Sudmalu un Palejas eelas, tagad ſaſchaurinats un notihrits un wiſas ſenakàs bilſchu un balaganu buhdas no tureenes aiſzeltas uſ zitu pilſehtas nomali un ſawà wezà weetà, kur tàs jau wairakus gadu ſimtenus ſtahwejuſchas, tàs wairs nekad atpakak neatgreeſiſees. Tagadejam pahrtikas pretſchu tirgum aptaiſita ſtipra dſelſs ſehta, tam eerihkoti wairaki wahrti, pa kureem ar ehrtibu war eebraukt un iſbraukt. Kà dſirdams, tad ſchogad ſcho tirgus lauku nomajis kahds ſewiſchks nomneeks, kas luhkoſchotees uſ to, ka tirgus nauda no pahrtikas un ari zitu pretſchu uſwedejeem un pahrdewejeem teek kahrtigi ſamakſata. Tamdehk wiſi uſ tirgus uſbraukuſchee pretſchu pahrdeweji tiks eewaditi ſchinî tirgus aplokà, kur tee warès netrauzeti ſawas atweſtàs prezes pirzejeem peedahwat. Bet wiſi tee, kas newehleſees ſchinî aplokà eebraukt un labprahtigi nemakſàs ſinamo tirgus naudu, teem tirgoſchanàs ahrpus aploka tiks leegta un tee tiks noraiditi uſ otru tirgus weetu Uhdens wada eelà, eepretim ſirgu tirgum, kur preekſch tam uſbuhwets ſewiſchks tirgus laukums beſ jebkahdàm tirgus nodewàm. Tà ka ſchinî apwidû, eeſahkot no Walles un Kangihſeru eelàm lihdſ Grebnera eelai un apkahrt no Altonawas eeſtahdes lihdſ Maſajeem wahrteem jau uſbuhwejuſès ſewiſchka pilſehtas daka un ari daſchas eelas ſchinî apwidû jau eemehrotas, tad ſchis apwidus eemihtneekeem minetais otrais pahrtikas pretſchu tirgus tikai buhtu rozigaki atſneedſams, nekà tagadejais galwenais tirgus pilſehtas zentrà. —s—

Malkas dahrdſiba. Pehdejà laikà kurinamà malka uſ ſchejeenes tirgeem ſahkuſe nedſirdeti dahrga palikt; tà par 3—4 apakàm pagalèm jamakſà 1 rublis un wairak. Prahwaks weſminſch jau makſàs 5—7 rubkus preedes malkas, kamehr behrſa otrtik dahrga. Weſela aſe preedes waj egles malka makſà 15—20 rubku un behrſa lihdſ 30 rubku. Kà dſirdams, tad wairaki maſturigakee eemihtneeki eeſtahjotees ſiltakam laikam apgahdajuſchees ar paſchwahramàm maſchinàm, kas gan ari jakurina ar petroleju, bet tàs iſnahkot druſku lehtak, nekà tagad pehrkot ſadahrdſinato malku. —i—

Sahdſibas. Schejeenes eemihtneekam N., kas dſihwo Leelajà eelà K. namà, par to laiku, kamehr tas no dſihwokka uſ ihſu laiku aiſgahjis projam, kahds garnadſis tanî eelihſdams noſadſis daſchas drehbes, wehrtibà par apmehram 30 rubkeem. Kas teitan ſahdſibu iſdarijis, lihdſ ſchim neſinams. — Eemihtneezei A. J., kas dſihwo Kangihſeru eelà B. namà, par to laiku, kamehr wina pehzpuſdeenà iſſchahwuſe ſehtà weku, un pate uſ ihſu laiku aiſgahjuſe projam, kahds nepaſihſtams garnadſis neweenam neredſot to no ſtrikeem ahtrumà norahwis un aiſbehdſis. Skahdes eſot par deſmit rubkeem. — Swehtes mahju eemihtneeks K. B. ſinoja polizijai, ka winam par to laiku, kamehr tas apturejis ſirgu un pats eegahjis kahdà materialpahrdotawà pee maſajeem wahrteem, kahds garnadſis peeſteidſees pee weſuma un noſadſis weenu kweeſchu miltu maiſu un aiſbehdſis. Skahdes tam notizis par 6 rubkeem. Kas ſahdſibu iſdarijis, neſinams. —i—

Baſnizas ſinas.

Leepajas Sw. Annas draudſes baſnizas ſinas no 26. janwara lihdſ 1. februarim 1909. Kriſtiti: Anna Elwira Luzie Jaunſem, Adolf Kinen, Lina Skahbe, Kate Emilija Olga Behrſin, Fritz Schanno Weit, Anna Alwine Nesdulken, Matilde Lidija Betram, Juris un Frizis Kleinberg, dwihni, Alekſanders Runge, Marija Olga Malwine Buk, Woldemar Jehkab Soehka. Laulati: Johans Peters Pucherts ar Gotliebi Guſche, Janis Reine ar Liſi Kluze, Ludwig Dinner ar Kehrſtu Sulge. Miruſchi: Anna Maken 46 g. w., Kate Balowſky 65 g., Janis Dobel 67½ g., Erna Elfriede Natalie Garos 7 g., Aline Käthe Reinhold 2½ g., Karl Grünfeld 7 g., Fritz Grünfeld 5 g. Janis Rudolfs Grünfelds 2 g 3 m., Anna Kleewe 60 g., Andrej Kleſtrow 77 g., Mattihs Sokolowſky 28 g., Eliſabet Johanna Grünfeld 10 g. 1 m., Schanno Ludwig Linkun 2 n., Jehkab Matut 21 g., Ottija Lukaiſch 74 g., Anſs Freiman 19 g. w.

Dahwanas: preekſch baſnizas 4 r. 5 k., preekſch Sarkand kruſta 50 k. Kopà 4 r. 55 k.

Deewkalpoſchana ar deewgaldneekeem: ſwehtdeen, 15 februarî pulkſt. 9 no rihta.

Jaun-Leepajas baſnizas ſinas no 26. janwara lihdſ 1. februarim Kriſtiti: Andrei Arnold Petrowitſch, Robert Schano Treublut, Janis Albert Budſchan, Anna Eliſabeth Meeſiht, Walda Erika Allſais, Scheani Otilija Luzija Gobſem, Jrma Aliſe Burkart. Laulati: Kriſch Kabik ar Annu Karklin, Robert Reichel ar Anetti Matildi Warnal, Kriſtjahn Kukain ar Annu Ruja, Fritz Ehlert ar Annu Roſentalberg. Miruſchi: Kriſtap Hugo Eiſchen Wallis 6 g. 2 m.; Schanno Tomnowitz 3 g. 2 m.; Marie Wetze 41 g.; Katrihne Roſenthal 80 g. w.

Deewkalpoſchana 8. februarî pulkſt. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Wiſjaunakàs ſinas.

Rigas pilſehtas domneeku wehleſchanu leetà „Rigas Awiſe" ſino, ka ſarunas par iſlihgumu (kompromiſu) ſtarp Kreewu, Wahzu un Latweeſchu wehletaju komitejàm weizotees labi uſ preekſchu, tà ka pilniga weenoſchanàs jau wisdrihſakà laikà ſagaidama.

Riga. Generalmajora Koſchekewa uſbruzejs pilnigi ſinams. Tas ir 18 gadus wezais nama ihpaſchneeka dehls **Karlis Pulkſchs**, kas apmekleja pilſehtas realſkolas 6 klaſi. Wina wezaki, kà ari realſkolas direktors winu uſſihmejuſchi jau pirmdeen. Tapat pilnigi konſtatets, ka winſch pats noſchahwees un newis noſchauts no guhſtitajeem. Wakar winu uſſchkehrda un iſdewa wezakeem apglabaſchanai. Eſot atſihts, ka winſch nebijis pilnigi normalà gara ſtahwoklî. Wina beedri ſtahſtot, ka winſch bijis melankolis un ahtri ſajuhſminajees. Joprojam neeſot wairs ſchaubu, ka winſch peederejis pee ihpaſchas organiſazijas. — Generalmajora Koſchekewa weſeliba manami labojàs un drihſumà ſagaidama pilniga iſweſekoſchanàs. L.

— Uſbrukuma leetà generalmajoram Koſchekewam tagad eeſahkts iſtihrit polizijas uſraudſibà to namu atejas weetas, kurôs apzeetinatas par uſbrukuma dalibneekeem waj lihdſſinatajeem aiſdomatas perſonas; jo war buht, ka atejas weetàs eemeſti kahdi leetiſchki peerahdijumi: eerotſchi, ſehgeki, rakſti u. t. t. o.

Par jaunàm ſemes trihzèm ahrſemès atkal teek ſinots iſ Redſchijas, Meſinas un no Sofijas. Bulgarijas leelakà dakà, ſewiſchki auſtrumôs, 17. (4. febr.), pulkſten 2 un 26 min. no rihta bijuſe manama ſemes trihze, kas koti uſtraukuſi wiſus eedſihwotajus.

Gentè, Belgijà, 16. (3.) febr. Sche apzeetinats kahds Kreewijas pawalſtneeks, kurſch uſdewees, ka winu ſauzot par Sokolowu. Tomehr domà, ka tas buhſchot no Briſeles polizijas mekletais anarkiſts Seligers. Kap poliziſti winu pehz apzeetinaſchanas weda uſ poliziju, winſch iſſchahwa uſ teem wairak ſchahweenus, nahwigi eewainodams polizijas komiſaru un ari kahdu ſlepenpoliziſtu.

Nujorkà, 16. (3.) febr. Leeliſki ſneega un kruſas negaiſi trauzè tirdſneezibas ſatikſmi ſtarp Najorku un Tſchikagu. Daudſ weetàs pahrtraukta ari telegrafa un telefona ſatikſme.

Wihnè, 17. (4) februarî. „N. Fr. Preſſe" nodrukajuſe ſawa koreſpondenta ſarunu ar Hilmi paſchà, kurſch iſſkaidroja, ka Auſtrijas-Turzijas ſarunas eet arween ahtrak un tirdſneeziſkà ſatikſme drihſ atjaunoſees; winſch ari paruhpejees, ka Auſtrijas kugi tiktu iſlahdeti.

Londonà, 17. (4.) februarî. Parlaments atklahts ar paraſtàm zeremonijàm. Kehninſch lihdſ ar kehnineeni atnahza ſwinigà gahjeenà. Wina nolaſità trona runà ſtarp zitu teikts: Sirſniba, ar kahdu muhs Berlinè ſanehma wiſas eedſihwotaju ſchkiras, darija uſ mani ſtipru eeſpaidu, pildija mani ar zehlas apmeerinaſchanas juhtàm. Kehnineenei un man bija leels preeks ſatiktees ar keiſaru un keiſareeni. Eſmu pahrleezinats, ka ſirſnigais apſweikums Berlinè, abàs walſtis ſekmès draudſigas juhtas, kuras wajadſigas preekſch ſawſtarpejas labklahjibas un meera uſtureſchanas. Atteezibas uſ ahrſemju walſtim pa wezam paleek draudſigas.

Wehſtules un atbildes.

Arnoldam. K. Par tik gruhteem apwainojumeem newaram uſnemtees atbildibas, nepaſihdami tuwak apſtahkkus, nedſ ari eeſuhtitaja perſonu.

K. Jriſam. Al. Gluſchi tahdà weidà gan Juhſu eeſuhtijumi neees. Tomehr par Jums Juhſu nelaimè domaſim, kà lihdſ ſchim. Wisderigaki mums un ari wairak pa Juhſu ſpehjai buhtu ſinojumi par eewehrojamakeem notikumeem Juhſu apgabalà.

M. Krkls. Alſch. Juhſu eeſuhtijumus ar laiku wiſus iſleetoſim. Schobrihd atteezigàs telpas jau bij aiſnemtas.

Jſdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais preſidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **K. Purinſch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Объявленie.

Митавская Городская Управа доводитъ до всеобщаго свѣдѣнiя, что 5 февраля с. г. въ 12 час. дня въ помѣщенiи Городской Управы будетъ производиться окончательный торгъ для отдачи въ откупное содержанiе право взиманiя платы за пользованiе конскою ярмарочною площадью безъ конюшенъ на одинъ годъ, т. е. до 31 декабря 1909 года.

Торговыя условiя могутъ быть разсматриваемы во всѣ присутственные дни отъ 11—1 час. дня въ Канцелярiи Городской Управы.

Г. Митава, Января 29 дня 1909 года. № 296.

Bekanntmachung.

Das Mitausche Stadtamt bringt hierdurch zur allgemeinen Kenntniß, daß am **5. Februar** c. um 12 Uhr Mittags in Lokale des Stadtamtes ein

entschiedener Torg

behufs **Verpachtung der Standgeldererhebung auf dem Roßmarkte** ohne Benutzung der Ställe im Laufe dieses Jahres abgehalten werden wird.

Die Torgbedingungen sind in der Kanzellei des Stadtamtes an allen Sitzungstagen von 11—1 Uhr Mittags zu ersehen.

Mitau, den 29. Januar 1909. (№ 296.)

Sludinajums.

Jelgawas Pilsehtas Walde dara ar scho wispahribai sinamu, ka **5. februari** sch. g., pulksten 12 deenâ

tiks noturets galigs torgs,

kur sahkot no 5. februara lihdf 31. dezemberim s. g. tiks isnomata teesiba **sanemt tirgus naudu** par stahwweetàm us sirgu tirgus laukuma bes staleem.

Tuwaki torga noteikumi islikti eeskatischanai Pilsehtas Waldes kanzelejâ wisâs sehdes deenâs no pulksten 11—1 deenâ.

Jelgawâ, janwara 29. deenâ 1909. g. (№ 296.)

Jelgawâ.

Elektro-Biografs R. Strömers

no zeturtdeenas 5. februara lihds swehtdeen 8. febr. 1909. g.

I.

Jelgawâ wehl nekad neredsetas bilschu serijas:

1) **Mesina. (Bildes garums 300 metru.)** Dabiskàs bildes no breesmigàs semes trihzes katastrofas stahdàs wehl reis mums preekschâ: arweenu jauni skati, kas israhda katastrofu wisâ winas leelumâ.

2) **1. Sumischu husaru regimentes jahsch. mehginajumi.** Muhsu spihdoschee husari apmekletajeem pasneedf apbrihnojami jauku skatu. Beidsamais jaunums! Apbrihnojams films!

II.

3) **Wisprahtigakà laulibas dsihwe.**

III.

4) **Magiskas roses.** (Krahsâs.)

5) **Krasta wampiri.**

6) **22ais nelaimes notikums.**

Lai issargatos!

no pahrpratumeem un nepatikschanàm, kas war zeltees issuhtot neredsetas preзes un lai waretu peerahdit muhsu pareisibu apstellejumus issuhtot un muhsu pretschu leelàs ihpaschibas, mehs katram issuhtam pilnu kolekziju prowes musturu preeksch jaunakàs modes wihreeschu uswalku drehbes.

Pilnigi par welti!

Katris, kas sanehmis schahdu kolekziju, war pehz prowes mustura issuhtit drehbi preeksch uswalkeem us pehzmaksu jeb tuhlin samaksu par fabrikas zenàm.

Apstellejumus war adreset us schahdu adresi:

Фабрика шерстяныхъ издѣлiй Т-ва „Якорь" въ Лодзь.

Wehstules war rakstit ari latweeschu walodâ.

Purinu Klawa raksti

dabujami wisâs pilnigakâs Latweeschu grahmatu pahrdotawâs:

„Stahsti."

(„Zela juhtis." — „Gaismai austot." — „Breesmigais noseedsneeks.")

„Puhrs."

(Stahsts is Rigas dsihwes.)

Slimeem eewehrojams!!

Eewehrojot, ka tirdsneezibâ sem daschadeem wahrdeem parahdijuschees Sperminum Poehla wesefibai kaitigi pakaldarinajumi, jaapskatàs wisadâ sinâ pehrkot wirsraksts

Spermin Prof. Dr. Poehl — Sperminum Poehl

un japrasa tahds tikai Prof. Dr. f. Poehl un dehlu organo terapeutiska instituta **original eepakajumôs Peterburgâ.**

Wisi Kreewijas un ahrsemes literaturâ parahdijuschees eewehrojamo sinibas wihru un ahrstu sinifkee nowehrojumi par Spermina dseedejoscho spehku slimojot ar: **Neurasteniju, wezuma wahjibu, Histeriju, Neuralgijam** (sirds treknumu, sirds skleroſi, sirds lehkschanu, Aritmiju, Miokarditiju), **Arteriju skleroſi, Alkoholismu, Impotenzi, Tabes dorsalis, Paralisi, pehz gruhtam slimibam, pahrpuhleschanas** u. t. t.

sihmejàs tikai us Dr. f. Poehla Sperminu.

Spermins-Poehl dabujams wisôs leelakôs apteekôs un apteeku pretschu pahrdotawâs 1) pileenôs (Essentia Spermini Poehl) 3 rub. par buteli; ampullês eeſprizeſchanai apakſch ahdas (Sperminium Poehl pro injuctione) 3 rub. par kastiti 4 eeſprizejumeem, un 3) klistireem (Sperminum Poehl pro clysm.) 3 rub. par kastiti 4 klistireem.

Us wehleschanos peesuhtam bes maksas grahmatu **„Par Spermina Poel darbibu daschadàs slimibàs"** faturoscha kreewu un ahrsemes ahrstu nowehrojumus, kà ari **„Organoterapeutiska kompendija"** (kreewiski 2 isdew.), kuri mineti ari zitu Prof. Dr. f. Poehla organu preparati. Ahrsteem us wehleschanos sinifkôs spezialdarbôs.

Prof. Dr. f. Poehla & dehlu

Organoterapeutiskais instituts, kimiskais laboratoriums un apteekis.

Adrese: **Ст. Петербургъ, Васс. Остр. 7-ая линiя № 18.**

Augstakee apbalwojumi (Grand Prix) us wisàm pasaules isstahdèm un labakee ahrstneezibas autoritatu spreedumi.

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepreti̇m **„Jahna basnizai".**

Kapu peeminekli

kà: **krusti, obeliski, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wislabakà materiala** ‹ agatawoti.

Lai **monumenti** isnahktu glihti kà ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un polereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.

Selitus, kà ari **neselitius tschuguna krustus** peedahwaju par peenehmigàm zenàm.

Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakàs atsauksmes. —

„Sudraba medals un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Sludinajums

no Jelgawas Pasta-telegrafa kantora preekschneeka.

Wispahribas intresu labâ padewigi luhdsu koreſpondejoscho publiku nodot sawas naudas pahrwedumu summas **„pa pastu"** tikai pee jaunisgatawotàm pahrwedumu blankàm **ar silu schriftu** (druku) un dehl naudas pahrweschanas **„pa telegrafu"** — pee blankam **ar sarkanu schriftu,** tadehl ka senak isgatawotàs blankas, kà ari tàs ar melno schriftu, no 1. janwara 1909. g. ir galigi isslehgtas no leetoschanas.

No 1. janwara sch. g. ari eewesta pehzmaksas pazinu nedoschana zaur publiku **tikai pee salokamàm dseltenas krahsas pawada adresèm,** pee kam weena winu dala nodewejeem jaispilda ar wajadsigàm sinàm preeksch pawada adreses, bet otra — ar sinàm preeksch pasta pehzmaksas pahrweduma.

Bes tam zaur scho wehlreis atkahrtoju sawu jau agrak publizeto luhgumu koreſpondenteem, nodot sawas koreſpondenzes pehz eespehjas agrak no rihta us pastu un nenogaidit publikas sakrahschanos peenehmeju lodsinu preekschâ pehdejâs operazijas stundâs, tadehl ka no pulksten 8—10—12 deenâ kantora sahle gandrihs tukscha no publikas un wisadas pasta operazijas tad eespehjams nokahrtot daudſ sekmigali un ahtraki nekà beidsamàs peenemschanas stundâs.

„Latwija"

ar 1909. gadu

ussahka sawu **zeturto** gada gahjumu.

Turedamàs stingri liberalâ wirseenâ, „Latwija" zentisees wiseem spehkeem kalpot muhsu **tautas labklahjibai** tà materialâ, kà garigâ sinâ. „Latwija" spraudusès sew par mehrki newis kahdas schauras idejas, waj dogmas sludinaschanu, ne tikai weenas waj otras schauras aprindas intereschu eewehro chanu, bet wisas tautas pateeso wajadsibu aisstahweschanu realajâ, praktiskajâ sadsihwes politikâ, kà ari tikumibas pamatu stiprinaschanu un wispahri wisa kreetna weizinaschanu un audsinaschanu. Lihdsâs daschadeem sadsihwes jautajumeem tadehl — tapat kà lihds schim — sewischki tiks eewehrota ari **skolas** un **audsinaschanas leeta,** kura pee mums katrâ sinâ prasa laboschanu. — Wesela rinda skolotaju lihds schim isredsejuschees „Latwiju" sawu domu isteikschanai un zerams, daris to ari us preekschu.

Peenahzigâ mehrâ tiks eewehrotas, protams, wisas muhsu sadsihwes puses, kà ari sneegtas sinas par notikumeem un parahdibam tiklab dsimtenê un Eeksch-Kreewijâ, kà ari wisâ plaschâ pasaulê, lihds ar aisrahdijumeem un paskaidrojumeem par winu nosihmi.

Ihpaschi eewehrosim ari **laukfaimneezibu,** kà tautas leelakàs dalas galweno usturas un pelnas awotu. Sewischks arodneeks, agronoms **J. Widina** kgs, rakstis par scho preekschmetu un redigès schai leetâ atteezigos rakstus.

Prahws skaits sinotaju un darbigu lihdsstrahdneeku gan daschadâs Latwijas malâs, gan sweschumâ, buhs schai darbâ redakzijai palihdsigi. Tekoschâ gadâ „Latwijas" saturu kuplinajuschi ar sawu lihdsdarbibu starp daudf ziteem schahdi ar atsinibu minami muhsu eewehrojami atklahtibas darbineeki:

profesors **P. Schmidts, Tahlwaitis,** dozents **J. Endselins, K. Mühlenbachs, Kaschoku Dahwis,** prof. **J. Wihtols,** brihwmahkfl. **P. Jurjans,** mahkslineeki **J. Rosentals** un **J. Jaunsudrabinsch,** agronomi **J. Maswehrsits** un **Saulekalns,** weterinar-ahrsts **J. Bitte** un ziti.

Isdeweji un redakzija zentisees ari us preekschu eeintreſet un pulzinat ap „Latwiju" arweenu leelakâ skaitâ muhsu isglihtotos un mahzitos spehkus. Sewischka wehriba tiks peegreesta ari **rakstneezibas kritikai.**

Feletonâ pasneegsim romanus, stahstus, noweles un tehlojumus gan no zitàm rakstneezibam, gan originalus. Leels pulks paschu tautas rakstneeku un dsejneeku sneeguschi schai nodalâ redakzijai roku.

„Skaideenâ" no wairak rakstneeku spalwas tiks graisiti sadsihwes launumi un atschgarnibas. Muhsu mahkslineeki pasneegs „Skaideenâ" ari originalsihmejumus un karikaturas.

Peenemu **sobu slimneekus** ikdeenas no plkst. 9½—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleet mahksligus sobus, porzelana plombas** un **iswelk sobus gluschi bes sahpèm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajâ eelâ № 6,

Gutman-Rathaus.

Pawahra mahzeklis

ir wajadsigs weenâ pirmàs schkiras weesnizâ Jelgawâ. Tuwakas sinas „Latweeschu Awischu" ekſpedizijâ.

A. N.

Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoļu eelâ № 12, eewehlè wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard,"

starp tàm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrâ kastitè un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Galis** ¼ ₰ 80 kap., ⅛ ₰ 20 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 0 nepahrspehjama labuma.

NB. Aikalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weeta.

Mag.

J. Hertela

apteek. pretschu pahrdotawe

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

peedahwà

wisadus fotografijas peederumus un kimikalijas, seepes, oderus un daschadus lihdsekļus skaistuma kopschanai.

Kandawâ.

Emil Steina

grahmatu un rakstamu leetu weikalâ

peenem pastellejumus

us

Latweeschu Awisèm.

Strahdneeki

pee **keegelu darba,** kà: strihkeri, galdâ dsineji, maschinâ meteji, keegelu dsineji u. t. t. wajadsigi nahkoschas wasaras darba laikam, sahkot no 15. aprila

A. Frischmana

keegelu fabrikâs Tetelmindes Jehgerôs un Gailôs. — Wiss darbs teek us akorda dots, — isweizigs strahdneeks pelna 1½—2 rubli par deenu. — Tuwakas sinas Jelgawâ, **Walles eelâ № 1, pee A. Frischmana.**

Uhtrupe

tiks noturetа **23. februari** 1909. gadâ, pulksten 9 no rihta, **Meschotnes Simkauschôs.** Dsihwes pahrmainas dehl pret tuhlin samaksu pahrdos daschadas saimneezibas leetas, kà: linu maschinu, dselss asu ratus, kamanas, schiras, darba ratus, arklus, ezeschas, sirgu leetas, slauzamàs gowis sirgus, kumelus, zuhkas u. t. t.

Redsirdeti lehti 2 pulksteni ar 8 dahrgleetàm tikai par 5 rub. 75 kap.

Bes riſika, ja leetas nepatihk, nemam atpakal un atsuhtam atpakal pilno naudu. 1) Kungu waj dahmu kabatas pulksteni, melna tehrauda, „ankera" sistemas, noreguletu us minuti, uswelk. ik 36 stund. 2) Smalku droschi ejoschu bronsas seenas pulkst. fantastisku ziferblati (zena sewischki 3 rub. 50 kap.) 3) Smalku nekad nomelnojuschos kehdi. 4) Parises sudraba 84. prowes berloku, binokli ar interesanteem skateem. 5) Samta mazinu sargajoschu pulkst. no samaitaschanâs. 6) Naudas maku no ahrsemes ronu ahdas ar 7 nodalàm no weena gabala ar ihpaschu atslehgu pr. schtempela. 7) Gumijas schtempels ar apstelletaja wahrdu, uswahrdu un tehwa wahrdu. 8) Krahsas butelite schtempelim. 9) Interesantu gredsenu ar akmeni. 10) Kabatas nasiti no angku tehrauda. Wisas schis leetas issuhtam par tikai 5 r. 75 k. Diwas garnituras 11 rub., 3 garn. 16 rub. Tahda pat garnitura ar kluseem I. sortes pulksteneem ar 3 wahzineem 1 r. dahrgak. Par peesuhtischanu peeskait. 65 k. Issuhtam nekawejoschi us pehzmaksu bes eemaksas.

Adreset: Фабричному складу часовъ и полезныхъ новостей. Ф. Цукерштейнъ, Варшава 14, Простая 10 — А.

Talsôs.

Peenem pastellejumus

us

„Latweeschu Awisèm"

kà ari us **sludinajumeem**

J. Koncewicza

grahmatu pahrdotawâ.

Kuldigâ.

Pastellejumus

us

„Latweeschu Awisèm"

peenem

J. Rosensteina

grahmatu pahrdotawâ, **Leelajâ eelâ.**

Peenem apstellejumus

us

„Latweeschu Awisèm"

un pahrdod numureem

Matschewska

pahrtikas pretschu weikalâ **Katolu eelâ № 50.**

Rigâ.

Pastellejumus

us

„Latweeschu Awisèm"

peenem

„Rigas Awises"

ekſpedizijâ, Suworowa eelâ № 6.

Jelgawâ.

Pastellejumus

us

„Rigas Awisi"

peenem

„Latweeschu Awischu"

ekſpedizijâ, Skrihweru eelâ № 35.

Печатать разрѣшается полицiею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 2 peelikumi.